

13 ΜΑΙ. 2015

Ημ/νία: 13/05/2015

Α. Π.: ΥΠΟΠΑΙΘ/ΤΝΠΚΕ/103699/528

Απάντηση στο έγγραφο: ΥΠΟΠΑΙΘ/ΤΝΠΚΕ/103699/528

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ &
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΟΜΕΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**

Ερ. Φ.: 73

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : tmnpke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Νικόλαο Ορφανό

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 1814/17.4.2015 Ερώτηση με θέμα:
«Η πώληση της επιτύμβιας στήλης του 4^{ου} αιώνα του αρχαίου νεκροταφείου
Χαλκίδας από τους Christie's»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 1814/17.4.2015 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Νικόλαου Ορφανού και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το Τμήμα Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών της Διεύθυνσης Διαχείρισης Εθνικού Αρχείου Μνημείων, Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών, στο πλαίσιο των καθηκόντων του, είχε διενεργήσει έλεγχο των δημοπρατούμενων στις 15.4.2015 αντικειμένων από τον οίκο δημοπρασιών Christie's μέσω του διαδικτυακού ιστότοπου του εν λόγω οίκου, και είχε εντοπίσει την αρχαία ελληνική επιτύμβια στήλη του 4^{ου} αι. π.Χ. από την Χαλκίδα ήδη από τις 19.3.2015, δηλαδή σχεδόν ένα μήνα πριν από την ημερομηνία δημοπράτησής της. Όταν, κατά την επιβεβαίωση των σχετικών αρχαιολογικών - βιβλιογραφικών αναφορών, διαπιστώθηκε η προβληματική προέλευση της στήλης έγινε άμεσα το με αρ. πρωτ. ΥΠΟΠΑΙΘ/ΓΔΑΠΚ/ΔΔΕΑΜΤΠΠΑ/91763/54413/2746/706/3.4.2015 έγγραφο προς τον οίκο δημοπρασιών Christie's, στο οποίο επισημαινόταν η αμφίβολη προέλευση της στήλης και ζητήθηκε η απόσυρση της δημοπράτησής της, αίτημα το οποίο απορρίφθηκε με την από 8.4.2015 σχετική επιστολή του οίκου δημοπρασιών.

Ακολούθησε δεύτερο αίτημα με το με αρ. πρωτ. ΥΠΟΠΑΙΘ / ΓΔΑΠΚ / ΔΔΕΑΜΤΠΠΑ / 98767/58437/3011/738/15.4.2015 έγγραφο, προς τον οίκο δημοπρασιών για απόσυρση της στήλης, βασιζόμενο στο ελληνικό και στο διεθνές δίκαιο, το οποίο απερρίφθη εκ νέου με την επίκληση από πλευράς του οίκου της εναρμόνισής του με το βρετανικό δίκαιο.

Προκειμένου να καταστεί σαφής προς τον οίκο δημοπρασιών η σπουδαιότητα του ζητήματος και να υπάρξει μια εγγύτερη προσέγγιση, η Δ.Δ.Ε.Α.Μ.Τ.Π.Π.Α. απέστειλε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου το σύνολο της διαμειφθείσας αλληλογραφίας στην Πρεσβεία της Ελλάδας στο Λονδίνο, η οποία και επικοινωνήσε απ' ευθείας με τον οίκο δημοπρασιών. Επιπλέον, διερευνήθηκε η δυνατότητα κατάθεσης ασφαλιστικών μέτρων Κρίθηκε ωστόσο από τις αρμόδιες Υπηρεσίες ότι το κόστος θα ήταν πολύ υψηλό και οι πιθανότητες επιτυχίας ελάχιστες.

Το Τμήμα Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών, σε συνεργασία με το Τμήμα Διαχείρισης Ιστορικού Αρχείου Αρχαιοτήτων και Αναστηλώσεων και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ευβοίας, συνεχίζει τόσο τον έλεγχο των αρχείων (υπηρεσιακή αλληλογραφία, παλαιά ευρετήρια αρχαιολογικών συλλογών, αδειοδοτήσεις του ελληνικού κράτους για εξαγωγή αρχαιοτήτων κ.ά.) όσο και της βιβλιογραφίας για τον εντοπισμό στοιχείων σχετικά με το χρόνο και τον τρόπο της απομάκρυνσης της εν λόγω επιτύμβιας στήλης από το νεκροταφείο της Χαλκίδας, όπου εθεάθη και καταγράφηκε για τελευταία φορά από τον Α.Ρ. Ραγκαβή το 1853. Το έργο αυτό είναι εξαιρετικά επίπονο και χρονοβόρο, καθώς το προς έλεγχο υλικό είναι ευρύτατο, και δυσχεραίνεται περαιτέρω από το γεγονός ότι ο χρόνος

εξαγωγής της στήλης από την ελληνική επικράτεια αναζητείται εντός ενός αιώνα, καθώς από το 1853 ξαναβρίσκουμε τα ίχνη της τη δεκαετία του 1950, οπότε και βρίσκεται ήδη εις χείρας γάλλου ιδιώτη.

Η ιστορία και η πορεία κάθε υπό διεκδίκηση πολιτιστικού αγαθού αποτελεί ξεχωριστή περίπτωση, ως εκ τούτου ακολουθείται κάθε φορά διαφορετική διαδικασία για την επίτευξη του επαναπατρισμού του. Τα βασικά εργαλεία για τη διεκδίκηση και τον επαναπατρισμό παρανόμως εξαχθέντων πολιτιστικών αγαθών είναι οι προστατευτικές διατάξεις της εθνικής μας και της σχετικής διεθνούς νομοθεσίας (Σύμβαση UNESCO του 1970, Σύμβαση UNIDROIT, Οδηγία 93/7 της ΕΟΚ, πρόσφατα αναδιατυπωμένη ως 60/2014 ΕΕ), οι διμερείς συμβάσεις και τα μνημόνια συνεργασίας που έχει υπογράψει η Ελλάδα με άλλες χώρες και μουσεία του εξωτερικού αναφορικά με την προστασία των πολιτιστικών αγαθών. Σημειώνεται επιπλέον ότι η αρχαιολογική τεκμηρίωση για τη διεκδίκηση ενός πολιτιστικού αγαθού, που γίνεται από το επιστημονικό προσωπικό των Υπηρεσιών, είναι η ουσιαστικότερη και πιο χρονοβόρα διαδικασία, ιδίως για αντικείμενα που έχουν έρθει στο φως εδώ και πολλές δεκαετίες, σε εποχές που η καταγραφή τους δεν συνοδευόταν από φωτογραφία ή σχέδιο.

Ο Αναπληρωτής Υπουργός
Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων
ΝΙΚΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ –
Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τομέα Παιδείας και Θρησκευμάτων
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΔΔΕΑΜΤΠΠΑ
4. ΕΦΑ Εύβοιας
5. Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων και Ε.Ε.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Από το πρωτότυπο.....

Αθήνα...13...

Η Προϊσταμένη

ΙΩΑΝΝΑ ΓΑΛΑΝΗ

ΑΡΧΗΓΗ

